

Mike

In dit nummer leest u over verblijf bij Jarabee.
Maak kennis met onder andere de
14-jarige Mike uit Almelo.

Special
Verblijf

4

Crisissituatie:
snelle hulp tot
juiste toeleiding

6

Gezins-
behandeling:
kort en intensief

8

Zelfstandig-
heidstraining:
zelfredzaamheid
bevorderen

nr 6 | herfst 2015


Jarabee
versterkt

SYSTEEMGERICHT WERKEN

Systemgericht werken binnen Jarabee:

Het Nederlands Jeugd Instituut (NJI) noemt verschillende onderzoeken waaruit blijkt dat de effectiviteit van 24-uursbehandeling vergroot wordt door het gezin te betrekken. Jarabee betreft **het gezin en de omgeving** (o.a. onderwijs, sportclub, vrienden) door systeemgericht te werken, ook bij de 24-uursbehandeling. Wat dit inhoudt kun je zien in het filmpje 'systeemgericht werken bij Jarabee'.



filmpje!

www.jarabee.nl/systeemgericht

Bekijk het filmpje op
www.jarabee.nl/systeemgericht
of scan deze code:



Specialistische kennis toevoegen

Jarabee benut binnen de 24-uurszorg de beschikbare specialistische kennis op vijf thema's:

- Gezin en opvoeding
- Veiligheid
- Onderwijs en zorg
- Ouderschap en scheiding
- Zelfstandigheid en zelfredzaamheid



VERDER IN DIT NUMMER

- Wanneer belt u het coördinatiepunt spoedhulp? 5
- Chantal over haar langdurig verblijf bij Jarabee 10
- Maak kennis met het expertiseteam rondom veilig opgroeien 12

Inleiding

Jarabee is partner van **de Alliantie Kind in Gezin**. De missie van Alliantie Kind in Gezin is om uithuisgeplaatste kinderen in de residentiële jeugdzorg een duurzaam alternatief te bieden in de vorm van een passende gezinsvorm. Jarabee steunt deze missie al geruime tijd door geen kinderen onder de 12 jaar op te nemen binnen de 24-uursbehandeling, maar in een gezinssituatie. Ook voor jongeren boven de 12 jaar die (tijdelijk) niet thuis kunnen verblijven, wordt zoveel mogelijk opvang in gezins-situaties georganiseerd.

Bij Jarabee is het uitgangspunt dat behandeling voor kinderen, jongeren en gezinnen het beste vanuit de eigen leefomgeving kan plaatsvinden. Voor een deel van onze cliënten is dat gelukkig ook mogelijk. Ervaring met en analyse van onze doelgroep leert ons dat er cliënten zijn en blijven waarbij opvang of hulp vanuit de eigen omgeving niet voldoende is.

Bij een aantal kinderen, jongeren en gezinnen biedt behandeling binnen de 24-uurszorg de kans om sneller en intensiever te werken aan verandering. Dit kan door ambulante spoedhulp inclusief 24-uurszorg, een kortdurende gezinsbehandeling met verblijf, verblijf met perspectief zelfstandigheid of langdurig verblijf. Juist bij forse problematiek kan een opname een doorbraak realiseren. In situaties waarbij het teveel wordt voor een gezin of de veiligheid van één of meerdere gezinsleden in het geding is. Doel van deze opname is altijd dat de jongere zo snel mogelijk terug gaat naar huis of naar een andere gezinssituatie zoals een pleeggezin of gezinshuis. Bij de start van 24-uursbehandeling bepalen we samen met ouders en kind het perspectief voor de langere termijn. In onze 24-uursbehandeling is dit perspectief leidend in welke behandeling wordt aangeboden.

‘Juist bij forse problematiek kan een opname een doorbraak realiseren.’

In dit magazine worden deze vier soorten 24-uursbehandeling van Jarabee omschreven. Graag laten we u hiermee kennis maken net als met de cliënten die hierbinnen verblijven.

Marian Oosterbroek *Manager Jarabee*
Gedragswetenschappers *Team Verblijf*



Een uitweg

opvang bij crisis

Een kind of jongere komt in de crisisopvang terecht wanneer meerdere problemen escaleren. Zoals bij Brian (14 jaar). Er zijn al langer problemen in zijn gezin en er was sprake van huiselijk geweld in het verleden. Vijf jaar geleden zijn Brian z'n ouders gescheiden en hierdoor is vader langere tijd niet in beeld geweest.

Ambulante spoedhulp met verblijf (maximaal 28 dagen)

In crisissituaties biedt de crisisgroep voor jeugdigen van 12 jaar en ouder, die niet in pleegzorg geplaatst kunnen worden, een veilige plek met structuur en een duidelijk pedagogisch klimaat. Dit zorgt voor stabilisatie en een zekere mate van rust. Er wordt met het gehele gezinssysteem gewerkt aan urgente korte termijn doelen en onderzocht of er vervolghulp nodig is.

voor thuis:

Vader kwam het afgelopen jaar weer in beeld, maar heeft geen vaste woon- of verblijfplaats. De communicatie tussen ouders verloopt stroef en mondt uit in conflicten. Bij Bryan zijn er zorgen rondom zijn vriendengroep. Hij hangt veel op straat rond met oudere jongens die drank en drugs gebruiken. Er zijn in het verleden meerdere politiecontacten geweest. Met golfbewegingen gaat het een tijd goed, maar vervolgens gaat het weer mis. Afgelopen nacht is Bryan om 3.00 uur 's nachts door de politie dronken op straat aangetroffen en naar huis gebracht. Moeder geeft aan met de handen in het haar te zitten. Bij Bryan is ADHD gediagnosticeerd maar hij weigert zijn medicatie in te nemen. Moeder geeft aan dat hij niet naar haar

luistert, zijn eigen gang gaat en regelmatig nachten van huis wegblijft. Het lukt moeder niet meer om hem ergens in te corrigeren. Moeder geeft aan dat ze de zorg niet meer aankan en dat ze Bryan niet kan aansturen. Ze heeft geen zicht op hem en gezien de financiële problemen moet ze fulltime blijven werken. De vader van Bryan vindt dat hij harder aangepakt moet worden, maar moeder weert deze strakke aanpak af en geeft veelal toe aan Bryan uit angst voor boosheid en agressie. In overleg met Veilig Thuis Twente wordt er die nacht direct een plek op de Mercier georganiseerd voor Bryan om vanuit daar te kijken wat er nodig is om de gezagsverhouding te herstellen en moeder, vader en Bryan verder te helpen.



Het Coördinatiepunt Spoedhulp Jeugd Twente biedt erkende verwijzers via één toegang snelle toeleiding tot de juiste hulp in geval van een crisissituatie. Het coördinatiepunt is 24 uur per dag en 7 dagen per week bereikbaar op telefoonnummer: **085 48 462 48**.

U belt als verwijzer het coördinatiepunt voor:

- consultatie, als er een crisissituatie is of dreigt te ontstaan bij een kind/jongere;
- snelle, adequate en integrale specialistische hulp en ondersteuning op maat in geval van een (dreigende) crisis. In de regel is dit ambulante hulp, waarvan het tijdelijk bieden van een veilige plek ook onderdeel kan zijn.



Versterken van de gezinssituatie

Mike (14-jaar) woont samen met zijn oudere zus bij z'n moeder. Mike's ouders zijn gescheiden toen hij 8 jaar was. Ze hebben allebei hun eigen regels voor hem. Mike vindt dit erg verwarrend en houdt zich niet aan de gemaakte regels en afspraken.

Kortdurende gezinsbehandeling met verblijf

Een kind kan zich niet gezond ontwikkelen als thuis onderlinge spanningen overheersen en strijd en ruzie aan de orde van de dag zijn. Dat geeft ouders en jeugdigen vaak een onmachtig gevoel. Binnen kortdurende gezinsbehandeling met verblijf bieden we hulp aan gezinnen om **gedragsverandering** tot stand te brengen. Het kan voor ouders én jeugdige prettig zijn als de jongere een tijdje weg is uit de thuisomgeving. Jarabee doet er alles aan om uithuisplaatsing te voorkomen of tijdelijke uithuisplaatsing zo kort mogelijk te houden.

'S Avonds hangt Mike vaak tot laat met zijn vrienden bij een voetbalveldje. De politie is betrokken geraakt omdat Mike gestolen heeft en brand heeft gesticht. Beide ouders zitten met hun handen in het haar en weten niet meer wat ze moeten doen. De ouders van Mike denken dat het beter is als hij een tijdje uit huis gaat. De wens van Mike en ouders is dat hij over een poosje weer thuis komt wonen. Mike wordt aangemeld voor een groep waar gezinsbehandeling met verblijf

Interactiepatronen doorbreken

Op de groepen waar gezinsbehandeling met verblijf geboden wordt, wordt gewerkt aan de hand van de pijlers van de methodiek "Gezin Centraal". Gezinsbehandeling met verblijf is in principe kortdurend en intensief. Belangrijkste doel is het doorbreken van negatieve interactiepatronen waardoor terugplaatsing in een gezinssituatie mogelijk wordt. Daarbij hopen we te voorkomen dat gezinnen langdurig en herhaaldelijk aanspraak moeten blijven doen op gespecialiseerde jeugdhulpverlening.

geboden wordt. Bij deze zorgvorm kunnen jeugdigen zowel in deeltijd als voltijd op de groep verblijven.

Aan de hand van een systeemgerichte en vraaggerichte benadering wordt samen met Mike, de omgeving van Mike en een multidisciplinair team, gewerkt aan een terugplaatsing binnen een gezinssituatie. Het versterken van het gezin en de omgeving of het stimuleren van zelfsturing is hierbij het uiteindelijke doel.

Sietske bijna klaar voor zelfstandigheid

Sietske is 17 jaar en kan niet meer thuis wonen. In het verleden hebben Sietske en haar ouders veel hulpverlening ontvangen. Het lukt hen echter niet de negatieve spiraal te doorbreken. Sietske wil rust en het liefst zo snel mogelijk zelfstandig wonen.

Sietske kan al goed koken en wassen. Ze heeft alleen nog begeleiding nodig bij haar financiën, administratie, schoolgang en het goed zorgen voor haarzelf. Ze heeft een laag zelfbeeld, gebruikt drugs en een moeilijke relatie met haar ouders.

Via de wijkcoach wordt Sietske aangemeld voor zelfstandigheidstraining. Samen met een mentor maken Sietske en haar ouders een plan om

de komende tijd aan te werken. Sietske gaat stap voor stap werken aan haar zelfredzaamheid. De mentor van Sietske heeft wekelijks contact met haar om te bespreken hoe het met haar gaat en hoe het staat met de doelen waar ze aan werkt. De mentor heeft ook contact met de ouders. Het is belangrijk dat zij hun dochter op de juiste manier ondersteunen in haar proces richting zelfstandigheid. Door verschillende gesprekken met haar mentor krijgt Sietske meer inzicht in de functie van haar drugsgebruik en kan ze dit naar verloop van tijd beter doseren en beslissingen maken die in het belang van haar gezondheid zijn. Ook wordt met haar besproken hoe ze haar relatie met haar ouders wil vormgeven. Hoewel dit lastig blijft voor Sietske vindt ze hier samen met ouders een prettige balans in. Door de succeservaringen die Sietske opdoet groeit haar zelfvertrouwen langzaam. Sietske leert al snel de vaardigheden om zelfstandig te wonen. Samen met ouders en Sietske wordt onderzocht welke vorm van wonen bij haar past als ze straks 18 jaar is en welke verantwoordelijkheden hier bij passen.

Rol van het systeem

Binnen alle verblijfsvarianten wordt de omgeving betrokken bij de behandeling. Bij de zelfstandigheidstraining doen we dat door allereerst te bekijken hoe het netwerk van de jongere eruit ziet. Tijdens de behandeling betrekken we de omgeving: school, sportclub, vrienden et cetera. Met als doel het netwerk van de jongere te versterken.



'De mentor van Sietske heeft wekelijks contact om te bespreken hoe **het gaat** en hoe het staat met **de doelen** waaraan ze werkt.'

Zelfstandigheids- training en zelfredzaam- heid bevorderen

Voor de zelfstandigheidstraining binnen Jarabee worden jongeren vanaf 17 jaar* aangemeld die niet meer thuis kunnen wonen. Ze zijn toe zijn aan de volgende stap in hun ontwikkeling naar zelfredzaamheid maar beheersen daarvoor niet alle benodigde praktische en emotionele vaardigheden.

** In enkele gevallen kan een uitzondering worden gemaakt en kunnen jongeren vanaf 16 jaar starten met zelfstandigheidstraining wanneer dit passend is bij hun ontwikkeling.*

Toen het thuis echt niet meer ging, vertrok Chantal naar een crisisplek. Sinds een jaar woont ze op de Matenstraat, een groep voor langdurig verblijf in Oldenzaal. Binnenkort wordt Chantal 18 en gaat ze zelfstandig wonen. "Terug naar huis is voor mij geen optie."

"Ik moest echt tot rust komen. Afstand nemen."

Chantal (17-jaar) over haar behandeling bij Jarabee

Chantal lijkt een meisje als veel anderen. Ze heeft een open, vriendelijk gezicht en praat gemakkelijk over zichzelf. Chantal zit op de HAVO. Haar vader is directeur van een middelgroot bedrijf in Almelo waar ook haar moeder werkt. Financieel gaat het ze voor de wind. Chantal heeft nog een oudere zus en woont in een fijn, groot huis.

Toch ging het twee jaar geleden helemaal mis bij haar thuis. De relatie met haar ouders en haar zus verslechterde en er waren veel en heftige ruzies. Chantal werd depressief en gleed steeds verder af. Haar dag- en nachtritme ging op de kop en ze ging minder naar school. Tot de bom barstte en Chantal werd opgenomen op een crisisgroep van Jarabee. "Een heftig proces, zeker achteraf. Maar ik was echt op."

Haar hulpverleners drongen aan op contact met haar ouders, maar Chantal weigerde dat pertinent. "Ik moest echt tot rust komen. Afstand nemen." Gezinsbehandeling leek de beste optie, maar haar moeder en haar zus wilden daar niet aan. Na een periode op de Mercier – de crisisgroep van Jarabee - kreeg ze een plek op de Matenstraat.





Inmiddels gaat het een stuk beter met Chantal. Met hulp van een psycholoog kwam ze af van haar depressie en werkte ze aan haar zelfvertrouwen. Met het 'korte lontje' dat ze vroeger naar eigen zeggen had, gaat het beter. "Ik heb geleerd mezelf te beheersen." Naast haar school is ze tegenwoordig vakkenvuller bij een supermarkt en werkt ze als vrijwilliger bij de Kindertelefoon.

Ook de relatie tussen Chantal en haar ouders is een stuk beter geworden. "Het afstand nemen heeft gewerkt." Elke week squasht Chantal met haar vader en eet ze thuis. Afgelopen zomer is het hele gezin zelfs een week naar Spanje geweest. Maar thuis wonen, dat blijft een brug te ver. "Met mijn zus zie ik dat niet zitten." Binnenkort, als ze 18 is, gaat ze op zichzelf wonen. Daar bereidt ze zich, met hulp van haar groepsleiders, grondig op voor.

Langdurig verblijf

Binnen langdurig verblijf worden jongeren (12 tot 18 jaar) zoals Chantal geholpen. De complexe ontwikkelings- en gedragsproblemen zijn niet meer op te lossen binnen de mogelijkheden van het eigen gezin of binnen een vervangende gezinssituatie. Problemen vinden vaak hun oorsprong in twee gebieden, namelijk de aanwezige problemen van het kind of de jongere en de problemen die ontstaan als gevolg van omgevingsfactoren (reactief). Kenmerkend binnen deze hulpvariant is de aandacht voor het stimuleren van de normale ontwikkeling van de jongere en het bieden van een zo **normaal mogelijk dagelijks leven**. Tegelijkertijd wordt op een **specialistische manier** ingezet op de begeleidingsbehoefte die de jongeren hebben. Ouders worden betrokken en het is mogelijk om ambulante begeleiding thuis in te zetten met als doel dat de contacten tussen ouders en kind zo goed mogelijk verloopt.

Maak kennis met
het expertiseteam

Kindermishandeling, Seksualiteit en Huiselijk geweld (KSH)

Het expertiseteam KSH versterkt en adviseert professionals in het omgaan met complexe vraagstukken rondom kindermishandeling, seksualiteit en huiselijk geweld. Dit doen we in onze verblijfsvarianten, maar ook in gezinnen met opvoed- en opgroei-problematiek.

Het expertiseteam organiseert voor professionals diverse regionale activiteiten zoals trainingen en consultatiemogelijkheden. Het doel van deze inzet is dat de juiste zorg geboden wordt, kinderen veilig op kunnen groeien en professionals zich handelingsbekwaam voelen in het omgaan met complexe veiligheidssituaties.



Meer informatie?

Heeft u als verwijzer vragen voor het expertiseteam of bent u geïnteresseerd in een training? Bel dan met de collegiale overleglijn 0900 – 527 22 33 en vraag naar het expertiseteam KSH of kijk op: www.jarabee.nl/veiligheid



Dr. Sabine Aalderink

Gedragwetenschapper/ Gz-psycholoog
Specialist in trauma (verwerking, behandeling en diagnostiek).

✉ saalderink@jarabee.nl



Emmy Stamsnieder, Msc

Gedragwetenschapper
Specialist in seksuele (afwijkende) ontwikkeling.

✉ estamsnieder@jarabee.nl



Dr. Marije Kuipers

Gedragwetenschapper
Specialist in huiselijk geweld en loverboys.

✉ mkuipers@jarabee.nl

www.jarabee.nl